Metodicko-organizačné pokyny súťaže

Názov súťaže: **Šaliansky Maťko Jozefa Cígera Hronského**
Ročník súťaže: **32. ročník**
Školský rok: **2026/2027**
Číslo schváleného organizačného poriadku súťaže: **2025/5203:7-E9171**
Organizačný poriadok súťaže je vypracovaný v súlade so ***smernicou č. 19/2024 o súťažiach a predmetových olympiádach*** *(ďalej len „smernica"), ktorá nadobudla účinnosť 1. septembra 2024.*

Vyhlasovateľ, organizátor celoštátneho kola a hlavný odborný garant súťaže:
Matica slovenská
Pavla Mudroňa 1
036 01 Martin

Charakteristika súťaže:

- **Šaliansky Maťko Jozefa Cígera Hronského je jedinou etablovanou dlhoročnou súťažou** špecificky **zameranou na prednes slovenskej povesti.**
- Celoštátna postupová súťaž, ktorá sa koná každoročne.
- **Súťaž je určená pre žiakov 2. - 7. ročníka základných škôl a žiakov prímy - sekundy osemročných gymnázií**.
- **Poslaním súťaže** je podpora práce s mládežou v oblasti rozvoja umeleckého prednesu a vytvárania tvorivého súťažného prostredia s možnosťou ďalšieho umeleckého rastu, nadobudnutia nových recitačných skúseností a inšpirácií v školskom aj mimoškolskom súťažnom prostredí.
- Medzi viaceré dôležité **ciele súťaže** patrí podpora čítania so zameraním na slovenskú literatúru, rozvoj čitateľských zručností, kritického myslenia a tvorivej práce s textom, vytváranie pozitívneho vzťahu k svojej identite, materinskému jazyku a národnej kultúre.
- **Názov súťaže je spojený s mestom Šaľa**, ktoré je miestom konania celoštátneho kola a známym s**lovenským spisovateľom Jozefom Cígerom Hronským**.

Súťažné kategórie:

I. ***kategória žiaci 2. – 3. ročníka základných škôl***
umelecký prednes maximálne 4 minúty
II. ***kategória žiaci 4. – 5. ročníka základných škôl***
umelecký prednes maximálne 6 minút
III. ***kategória žiaci 6. – 7. ročníka základných škôl, prímy - sekundy osemročných gymnázií***
umelecký prednes maximálne 8 minút

Termíny:

- ***Školské kolá*** **sa uskutočnia do 15. 1. 2027**

Termín poslania prihlášky do okresného kola s výsledkovou listinou zo školského kola najneskôr do 19.1.2027 (vrátane).

- ***Okresné kolá*** **sa uskutočnia do 12. 3. 2027**

Termín poslania prihlášky do krajského kola s výsledkovou listinou z okresného kola najneskôr do 16. 3. 2027 (vrátane).

- ***Krajské kolá*** **sa uskutočnia do 23. 4. 2027**

Termín poslania prihlášky do celoštátneho kola s výsledkovou listinou z okresného kola najneskôr do 27. 4. 2027 (vrátane).

- ***Celoštátne kolo*** **sa uskutoční 14. 5. 2027**

Termíny konania jednotlivých kôl (pozvánky, plagáty) sa zverejňujú na webovej stránke organizátora.

MATICA SLOVENSKÁ

Metodicko-organizačné pokyny súťaže

Súťažné podmienky:

- Súťažiaci **prechádzajú všetkými kolami súťaže s tou istou ukážkou**, ktorú predviedli na školskom kole.
- Do súťaže **nemožno vstúpiť s textom**, s ktorým recitátor už v minulosti do súťaže vstúpil.
- Recitátor je povinný **prednášať text naspamäť.**
- Recitátor je povinný dodržať **stanovený časový limit** uvedený pri súťažných kategóriách.
- Podmienkou k prihláseniu a **povinnou prílohou je súťažný text**. V texte treba zachovať grafické členenie odsekov, veršov a strof podľa pôvodného vydania. K textu treba uviesť meno autora, názov a zdroj textu, prípadne upravovateľa textu (súčasť prílohy Výsledková listina – školské kolá).
- Do prihlášky je **nutné uviesť meno pedagóga/lektora**, ktorý súťažiaceho pripravoval. Nie pedagóga slovenského jazyka.
- V súťaži porota udeľuje **prvé tri miesta**. Porota môže udeliť špeciálne ceny či čestné uznania, tie však nie sú postupové. V rámci celoštátneho kola porota udeľuje v každej kategórii dve špeciálny ceny, a to Cenu prezidenta Slovenskej republiky a Cenu časopisu Slniečko.
- Jednotlivec umiestnený **na 1. mieste postupuje do ďalšieho kola súťaže**. Ak z nejakého dôvodu nemôže postúpiť do ďalšieho kola, **náhradníkom** a ďalším postupujúcim sa stáva jednotlivec umiestnený na 2. mieste.
- Účasť v súťaži vyššieho kola je podmienená odovzdaním **riadne vyplnenej prihlášky víťaza** (1. miesta) nižšieho kola podľa pokynov organizátora vyššieho kola súťaže.

Organizácia jednotlivých kôl:

- **Školské kolá** organizačne a finančne zabezpečuje príslušná škola alebo školské zariadenie a riadi ho komisia, ktorú ustanoví riaditeľ školy alebo školského zariadenia.
- **Postupové kolá** (okresné, krajské) organizujú, koordinujú a finančne zabezpečujú príslušné regionálne úrady školskej správy v súčinnosti s ďalšími organizátormi, a to oblastnými strediskami Matice slovenskej, matičnými odbormi, regionálnymi a krajskými osvetovými a kultúrnymi strediskami, mestskými kultúrnymi strediskami, knižnicami, centrami voľného času a inými kultúrnymi a školskými subjektami.
- **Matica slovenská metodicky, organizačne a finančne** (prostredníctvom príslušného regionálneho úradu školského správy v sídle kraja) **zabezpečuje celoštátne kolo**. **Miestom konania** celoštátneho kola je **mesto Šaľa**.
- **Pokyny pre súťažné kolá všetkých úrovní rozpošle na školy a organizátorom v jednotlivých okresoch a krajoch príslušný regionálny úrad školskej správy.** Regionálny úrad školskej správy osloví školy, školské zariadenia so sídlom na území príslušného okresu.
- Pokyny pre deti v domácom vzdelávaní a prípady, kedy sa školské kolá a okresné kolá nerealizujú, upravuje čl. 4, bod 9, 10, 11 organizačného poriadku súťaže.
- **Informácie o termíne konania postupových kôl je potrebné nahlásiť priamo organizátorovi celoštátneho kola** a príslušným regionálnym úradom čo najskôr po vyhlásení daného ročníka súťaže a vydania aktuálnych metodicko-organizačných pokynov na adresu: dms.nitra@matica.sk .
- Organizátor na všetkých úrovniach súťaže zodpovedá za **vyhotovenie diplomu** zo súťaže každému súťažiacemu, ktorý sa umiestnil na **1., 2. alebo 3. mieste**. Organizátor je povinný dodržať uvedené **náležitosti diplomu**, ktoré upravuje čl. 4, bod 16 organizačného poriadku súťaže. Za vyhotovenie diplomov kategórie – špeciálne ceny v rámci celoštátneho kola zodpovedá jeho organizátor.

MATICA SLOVENSKÁ

SLNIEČKO JOZEFA CIGERA HRONSKÉHO

- Organizátori kôl na všetkých úrovniach sú povinní na **propagačných materiáloch** uviesť hlavný názov súťaže (v oprávnených prípadoch je povolené používať skratkový názov súťaže „Šaliansky Maťko J. C. Hronského“) a aktuálny ročník, logo súťaže, logo ministerstva a logo organizátora súťaže (Matice slovenskej). Uvádzanie ostatných náležitostí je v kompetencii organizátora príslušného kola.

Dokumenty potrebné k prihláseniu:
Spôsob prihlásenia a dokumenty do postupových okresných, krajských kôl a celoštátneho kola určujú príslušné regionálne úrady školskej správy v súčinnosti s ich organizátormi. Regionálne úrady školskej správy rozpošlú informácie a podklady pre školské a postupové kolá.
(*Organizátor súťaže dáva k dispozícii dokumenty k prihláseniu:* ***POVINNÉ - prihláška do postupového kola, výsledkové listiny pre postupové kolá, informovaný súhlas zákonného zástupcu žiaka a NEPOVINNÉ - hodnotiaca správa pre postupové kolá.*** *)*

Hodnotenie súťaže:
Na riadenie jednotlivých kôl súťaže a objektívne hodnotenie súťažných prednesov **sa zriaďujú odborné komisie** z aktívnych odborníkov. Komisia postupuje pri súťaži v súlade s organizačným poriadkom a platnými metodicko-organizačnými pokynmi súťaže. Každú kategóriu hodnotí samostatná odborná komisia. V prípade menšieho počtu súťažiacich môže byť hodnotiaca komisia spoločná pre všetky kategórie. Činnosti odborných komisií upravuje čl. 6 organizačného poriadku súťaže.

Doplňujúce informácie
Organizačný poriadok súťaže Šaliansky Maťo Jozefa Cígera Hronského:
https://www.minedu.sk/organizacne-poriadky-schvalenych-sutazi-a-predmetovych-olympiad/

Ostatné informácie týkajúce sa súťaže bude organizátor zverejňovať na svojej stránke:
www.matica.sk

Kontakt na organizátora:

Matica slovenská
Pavla Mudroňa 1
036 01 Martin
IČO: 00179027
Právna forma: Verejnoprávna inštitúcia

Kontakt pre informácie ohľadom súťaže:

Mgr. Veronika Bilicová
riaditeľka Domu Matice slovenskej v Nitre
Tel: +421 918 113 212, E-mail:
dms.nitra@matica.sk
www.matica.sk

MATICA SLOVENSKÁ